

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



Didaktické pomôcky: počítačová miestnosť alebo tablety, príp. smartfóny s pripojením na internet

Cieľová skupina: študenti vo veku od 16 do 19 rokov

Autori: Brigita Kacjan, Jožica Škofič, Saša Jazbec

A) Krajiny a jazyky

Učiteľ študentom ukáže úvodnú stránku <http://lingvo.info/lingvopedia/>, na ktorej je zobrazená mapa Európy.

1. Študenti vyhľadajú Slovensko a ukážu ho na mape.
2. Študenti ukážu susediace štáty a vymenujú ich oficiálne jazyky.
3. Študenti si vyberú tri ľubovoľné krajiny, povedia ich názvy, ukážu ich na mape a vymenujú jazyky, akými sa v nich hovorí. Vysvetlia, čo ich motivovalo pri výbere zvolených krajín.

Učiteľ načíta nasledujúcu stránku: <http://lingvo.info/lingvopedia/>.

1. Učiteľ overí správnosť odpovede pohybom kurzora po krajine, ktorej sa týkala otázka.
2. Učiteľ overí správnosť odpovedí kliknutím na krúžky v krajinách. V niektorých krajinách sa používa viacero oficiálnych jazykov, preto obsahujú viacero krúžkov.
3. Učiteľ overí správnosť odpovedí kliknutím na krúžky v krajinách, ktoré si študenti vybrali.

B) Oficiálne a minoritné jazyky

4. Učiteľ a študenti si spomedzi vybraných jazykov vyberú jeden, o ktorom vedia najmenej.

5. Učiteľ a študenti sa pozrú na mapu sveta, pričom si nepomáhajú správnymi riešeniami v hornej časti stránky.

Učiteľ kladie otázky:

- a) Čo zobrazuje mapa?
- b) Na ktorých miestach sa používa vybraný jazyk?
- c) Prečo je mapa vyfarbená rôznymi farbami? Čo znázorňujú jednotlivé farby?

Učiteľ spolu so študentmi zisťujú, že modrá farba na mape označuje oficiálny jazyk, červená farba

4. Kliknutím na krúžok vo vybranej krajine a kliknutím na možnosť „Viac informácií“ sa učiteľovi a študentom zobrazí podrobný opis vybraného jazyka.

5. Učiteľ by nemal študentom ukázať text nad mapou!

Možné odpovede:

- a) Svet s farebne označenými krajinami.
- b) Študenti pomenujú kontinenty a/alebo krajiny, s ktorými zvolený jazyk súvisí.
- c) Modrá – označuje oficiálny jazyk krajiny. Červená – označuje minoritný jazyk krajiny. Zelená – označuje jazyk diaspóry.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



predstavuje minoritný jazyk a zelená vypovedá o jazykovej diaspóre.

6. Študenti si vyberú ďalšie dva jazyky a odpovedia na otázku:

- a) Kde sa tento jazyk používa ako oficiálny jazyk, kde ako menšinový a kde sa používa ako jazyk diaspóry?

6. Študenti pomenujú krajiny a kontinenty, ktoré súvisia so zvolenými jazykmi.

C) Prezeranie si stránky

7. Nakoniec sa všetci spolu pozrú, čo sa ukrýva pod štyrmi farebne odlišenými časťami stránky: Lingvopedia, Babylon, Lingvopolis a GeoLingvo. Spoločne sa porozprávajú o ich obsahu alebo sa jednoducho zo zvedavosti pozrú na všetky podstránky.

Učiteľ sa vráti na hlavnú stránku (<http://lingvo.info/sk/>) a postupne otvorí všetky štyri časti.

Lingvopedia ponúka zaujímavé informácie o jazykoch, Babylon sa venuje rôznym jazykovým javom, ktoré sú podané pútavou formou, Lingvopolis poskytuje užitočné informácie o webových stránkach a udalostiach propagujúcich jazyky a GeoLingvo je interaktívna hra o jazykoch.

D) Samostatná práca

8. Študenti vytvoria dvoj- alebo trojčlenné skupiny a dostanú nasledujúce materiály:

1. Pokyny
2. Úlohy
3. Pracovné listy

9. Učiteľ číta pokyny so študentmi, v prípade potreby vysvetlí nejasnosti.

10. Dvoj- alebo trojčlenné skupiny si prečítajú povinné úlohy a zároveň si vyberú dve alebo tri spomedzi nepovinných úloh.

11. Študenti v dvoj- alebo trojčlenných skupinách

Študenti pracujú v dvoj- alebo trojčlenných skupinách a spoločne riešia pripravené úlohy pomocou stránky (<http://lingvo.info>).

8. Učiteľ rozdelí študentov do dvoj- alebo trojčlenných skupín. Vopred pripravené zadania sa nachádzajú na konci tohto dokumentu.

9. Všetci študenti dostanú stranu Pokyny (pozri nižšie).

10. Všetci študenti dostanú stranu Úlohy (pozri nižšie).

11. Všetci študenti dostanú pracovné listy na

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



riešia povinné aj nepovinné úlohy.

vyplnenie svojich odpovedí.

E) Prezentácia skupinovej práce

12. Študenti prezentujú výsledky skupinovej práce.

12. Učiteľ by mal dozrieť na to, aby každý člen skupiny prezentoval časť výsledkov.

F) Domáca úloha

13. Študenti si do ďalšej hodiny zahrajú hru GeoLingvo v dvoj- alebo trojčlenných skupinách.

13. Učiteľ žiakom vysvetlí pravidlá hry a vytvorí skupiny. Študenti môžu hrať ako hostia (odporúčany spôsob) alebo sa prihlásiť prostredníctvom Facebooku (v prípade, že už tam majú vytvorené konto).

14. Nasledujúcu hodinu môže prebehnúť diskusia o hre a webovej stránke.

14. Záverečná diskusia je zameraná na kritické hodnotenie stránky a hry.

LIST 1 – INŠTRUKCIE K SKUPINOVEJ PRÁCI

1. Pracujte v skupinách po dvoch alebo po troch. Rozdeľte si úlohy tak, aby mal každý prácu. Podel'te sa o svoje zistenia s ostatnými v skupine, aby každý jej člen poznal odpovede na všetky otázky.
2. Prezrite si úlohy a rozhodnite sa spolu s ostatnými členmi skupiny, ktoré nepovinné úlohy budete riešiť. Vyberte si dve alebo tri nepovinné úlohy.
3. Chod'te na webovú stránku lingvo.info (<http://lingvo.info>). Vpravo hore si zvol'te jazyk.
4. S použitím stránky riešte vo dvojiciach alebo trojiciach povinné a nepovinné úlohy.
 - [Pozorne si prečítajte pokyny a nájdite na stránke odpovede na vaše otázky.
 - [Podel'te sa o svoje zistenia s ostatnými členmi skupiny.
 - [Zapište si odpovede do pracovného listu.
5. Všetky skupiny odprezentujú svoje zistenia.
6. Na vypracovanie zadania máte 20 minút.

VELA ŠŤASTIA!

LIST 2 – ÚLOHY NA SKUPINOVÚ PRÁCU

Pozrite si úlohy a pracovný list, ktorý ste dostali. Na vyhľadanie odpovedí pracujte s webovou stránkou <http://lingvo.info/>. Zapište všetky odpovede do pracovného listu, na ktorom nájdete aj bližšie inštrukcie.

Povinné úlohy (N)

Č. 1 JAZYKOVÉ RODINY

- a) V časti *Babylon* zistíte, do akých jazykových rodín zaraďujeme jazyky (http://lingvo.info/sk/babylon/language_families). Zistíte, do ktorej jazykovej rodiny patrí slovenský jazyk, a nájdite ďalšie jazyky z tejto skupiny.

Č. 2 DEJINY JAZYKOV

- a) Z každej európskej jazykovej rodiny si vyberte jeden jazyk a zapište si informácie o čase vzniku a pôvode prvého písaného textu v tomto jazyku.
- b) Vyberte si ďalšie tri udalosti z histórie daného jazyka, o ktorých sa domnievate, že boli dôležité.

Č. 3 VYHĽADÁVANIE INFORMÁCIÍ V ČASTI LINGVOPOLIS

- a) V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť francúzštinu.
- b) Vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť slovenčinu.
- c) Vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej ste našli niečo prekvapujúce.

Nepovinné úlohy (IN)

Č. 4 GRAMATICKÁ KATEGÓRIA ČÍSLA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistíte, koľko gramatických čísel sa vyskytuje v slovenskom jazyku.
- b) Nájdite jazyk, ktorý používa duál.
- c) Vyhľadajte aspoň jeden jazyk, v ktorom sa duál nepoužíva.

Č. 5 PÁDY

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistite, koľko pádov sa používa v slovenčine a zapíšte si ich názvy.
- b) Nájdite **jazyky**, ktorý majú v porovnaní so slovenčinou viac pádov a jazyky, ktoré majú menej pádov ako slovenčina. Zapíšte počet pádov v týchto jazykoch.

Č. 6 ABECEDA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistite, koľko písmen obsahuje slovenská abeceda.
- b) Zistite počet písmen abecedy ďalších troch jazykov a porovnajte ich. Zapíšte rozdiely, ktoré ste si všimli.

Č. 7 PÁDY V SLOVANSKÝCH JAZYKOCH

- a) Nájdite všetky jazyky, ktoré patria do slovanskej jazykovej rodiny.
- b) Zapíšte, koľko pádov majú slovanské jazyky a porovnajte ich.
- c) Vyhľadajte názvy týchto pádov a zapíšte, či sa ich počet zhoduje.

Č. 8 NEMECKÝ JAZYK

Nemecký jazyk sa používa aj mimo územia Nemecka.

- a) V ktorých krajinách je nemčina oficiálnym jazykom?
- b) V časti *Gramatika* vyhľadajte počet pádov v nemčine a ich názvy.
- c) V časti *História* vyhľadajte štyri historické varianty nemeckého jazyka, ktoré poznáme z histórie.

Č. 9 SLOVOSLED

Na stránke <http://lingvo.info/sk/babylon/typology> vyhľadajte informácie o základom slovoslede.

- a) Zistite, aké iné typy slovosledu rozlišujeme, a uveďte príklad.

Č. 10 PÍSMO

Na stránke http://lingvo.info/sk/babylon/writing_systems sú opísané rôzne druhy písma.

- a) Aký typ písma poznáte?
- b) Aké spôsoby písania poznáte?



Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie. Táto publikácia (dokument) reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii (dokumente).

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



- c) Prepíšte vybraný symbol z logografie.
- d) Aké písmo sa používa v slovenskom jazyku? Vymenujte tri ďalšie jazyky, ktoré používajú rovnaký typ písma. Patria tieto jazyky, ktoré používajú rovnaké písmo, do tej istej jazykovej rodiny?

Č. 11 PÔVOD SLOV

Otvorte si časť *Babylon* (<http://lingvo.info/sk/babylon/etymology>) a vyhľadajte odpovede na nasledujúce otázky:

- a) Čo je etymológia?
- b) Ako sa v jazyku tvoria nové slová? Zapište si to.
- c) Čo sú to prevzaté slová? Vymenujte aspoň tri prevzaté slová v slovenčine.

LIST 3 – PRACOVNÝ LIST

Do tohto pracovného listu zapíšte odpovede na otázky zo zadania. Pozorne si prečítajte úlohy, vyhľadajte požadované informácie a zapíšte ich.

Povinné úlohy

Č. 1 JAZYKOVÉ RODINY

- a) V časti *Babylon* zistíte, do akých jazykových rodín zaraďujeme jazyky (http://lingvo.info/sk/babylon/language_families). Zistíte, do ktorej jazykovej rodiny patrí slovenský jazyk, a nájdite ďalšie jazyky z tejto skupiny.

	Odpoveď
Jazykové rodiny v Európe:	
Jazyková rodina, do ktorej patrí slovenčina:	
Ostatné jazyky z tejto jazykovej rodiny:	

Č. 2 DEJINY JAZYKOV

- a) Z každej európskej jazykovej rodiny si vyberte jeden jazyk a zapíšte si informácie o čase vzniku a pôvode prvého písaného dokumentu v tomto jazyku.
- b) Vyberte si ďalšie tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



	Odpoveď
Prvý vybraný jazyk:	
Prvý písaný dokument v tomto jazyku:	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>[</div> <div>[</div> <div>[</div>

	Odpoveď
Druhý vybraný jazyk:	
Prvý písaný dokument v tomto jazyku:	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>[</div> <div>[</div> <div>[</div>

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



	Odpoveď
Tretí vybraný jazyk:	
Prvý písaný dokument v tomto jazyku:	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>[</div> <div>[</div> <div>[</div>

Č. 3 VYHĽADÁVANIE INFORMÁCIÍ NA LINGVOPOLIS

- a) V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť finčinu.
- b) V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť slovenčinu.
- c) V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej ste našli niečo veľmi prekvapujúce.

	Odpoveď
Stránka, na ktorej sa môžu cudzinci učiť francúzštinu:	
Stránka, na ktorej sa cudzinci môžu učiť slovenčinu:	
Stránka, na ktorej ste našli niečo prekvapujúce:	

Nepovinné úlohy

Č. 4 GRAMATICKÁ KATEGÓRIA ČÍSLA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistite, koľko gramatických čísel sa vyskytuje v slovenskom jazyku.
- Nájdite jazyk, ktorý používa duál.
- Vyhľadajte aspoň jeden jazyk, v ktorom sa duál nepoužíva.

	Odpoveď
Počet gramatických čísel:	
Jazyky používajúce duál:	
Jazyky nepoužívajúce duál:	

Č. 5 Pády

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistite, koľko pádov sa používa v slovenčine a zapíšte si ich názvy.
- Nájdite jazyky, ktorý majú v porovnaní so slovenčinou viac pádov a jazyky, ktoré majú menej pádov ako slovenčina. Zapište počet pádov v týchto jazykoch.

	Odpoveď
Počet pádov v slovenčine:	
Názvy pádov v slovenčine:	

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



Jazyky s vyšším počtom pádov ako v slovenčine, počet pádov:	
Jazyky s nižším počtom pádov ako v slovenčine, počet pádov:	

Č. 6 ABECEDA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistite, koľko písmen obsahuje slovenská abeceda.
- Zistite počet písmen abecedy ďalších troch jazykov a porovnajte ich. Zapište rozdiely, ktoré ste si všimli.

	Odpoveď
Počet písmen slovenskej abecedy:	
Počet písmen abecedy ďalších 3 jazykov:	<div>[[[</div>
Rozdiely:	
Poznámky:	

Č. 7 PÁDY V SLOVANSKÝCH JAZYKOCH



Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie. Táto publikácia (dokument) reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii (dokumente).

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



- a) Nájdite všetky jazyky, ktoré patria do slovanskej jazykovej rodiny.
- b) Zapište, koľko pádov majú slovanské jazyky a porovnajte ich.
- c) Vyhľadajte názvy týchto pádov a zapište, či sa ich počet zhoduje.

	Odpoveď
Jazyky, ktoré patria do slovanskej jazykovej rodiny:	
Počet pádov v každom jazyku:	
Porovnanie a počet pádov. Napište rozdiely a zhody v názvoch pádov:	

Č. 8 NEMECKÝ JAZYK

Nemecký jazyk sa používa aj mimo územia Nemecka.

- a) V ktorých krajinách je nemčina oficiálnym jazykom?
- b) V časti *Gramatika* vyhľadajte počet pádov v nemčine a ich názvy.
- c) V časti *História* vyhľadajte štyri historické varianty nemeckého jazyka, ktoré poznáme.

	Odpoveď
Krajiny, v ktorých je nemčina oficiálnym jazykom:	

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Počet pádov a ich názvy:	
4 historické varianty nemčiny:	<div>「</div> <div>「</div> <div>「</div> <div>「</div>

Č. 9 SLOVOSLED

Na stránke <http://lingvo.info/sk/babylon/typology> vyhľadajte informácie o základnom slovoslede.

a) Zistite, aké iné typy slovosledu rozlišujeme, a uveďte príklad.

	Odpoveď
Základný slovosled:	
Slovosledy v iných jazykoch:	
Príklad:	

Č. 10 PÍSMO

Na stránke http://lingvo.info/sk/babylon/writing_systems sú zachytené rôzne druhy písma.

a) Ktoré typy písma poznáte?

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



b) Aké spôsoby písania poznáte?

c) Prepíšte nejaký symbol z logografie.

d) Aké písmo sa používa v slovenskom jazyku? Vymenujte tri ďalšie jazyky, ktoré používajú rovnaký typ písma. Patria tieto jazyky, ktoré používajú rovnaké písmo, do tej istej jazykovej rodiny?

	Odpoveď
Typy písma:	
Spôsoby písania:	
Symbol z logografie:	
Písmo, ktoré používa slovenčina:	
Tri jazyky, ktoré používajú rovnaké písmo ako slovenčina, a ich zaradenie do jazykovej rodiny:	<div></div> <div></div> <div></div>

Č. 11 PÔVOD SLOV

Otvorte si časť *Babylon* (<http://lingvo.info/sk/babylon/etymology>) a vyhľadajte odpovede na nasledujúce otázky:

a) Čo je etymológia?

b) Ako sa v jazyku tvoria nové slová? Zapište si to.

c) Čo sú to prevzaté slová? Vymenujte aspoň tri prevzaté slová v slovenčine.

	Odpoveď
--	---------



Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie. Táto publikácia (dokument) reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii (dokumente).

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)



Krátka definícia etymológie:	
Spôsoby, akými vznikajú nové slová:	<div>[</div> <div>[</div> <div>[</div>
Stručná definícia prevzatých slov:	
Tri prevzaté slová v slovenčine (a jazyky, z ktorých sme ich prevzali):	<div>[</div> <div>[</div> <div>[</div>